

Juht tänab

Tänu klassijuhatajate ja 7.-9.kl. lastevanemate koostööle korraldajatele Maren Asumetsale, Sirje Metskülli- le ja koolituskeskusele "Osilia". Tänu lektorile perepsühholoog Helle Niidule.

Tänu Ülle Jasminile, Ene Riisile ja Merle Tustitile lasteaedade õpetajatele läbi- viidud õppepäeva eest.

Anu Saabas, õppealajuhataja

Õnnitlen Maria Välit ja tema saatjat Britta Virvest, kes saavutasid üleriigilisel konkursil Jõulutäht 2006 III koha. Täna ka juhendaja Pilvi Karut.

Veikko Lehto, muusikaosakonna juht

Neljapäeval, 30. novembril toimunud klassijuhatajate koolitusürituse korralduse ja abi eest: koolituskeskus "Osilia", Madli-Maria Niit; Tiiu Smidt ja lektor Helle Niit.

Maren Asumets, klassijuhatajate töörühma juht

Palju õnne!

Mart Vares 10B	06.12.
Rain Tiirik 10F	06.12.
Loore Paist 7B	07.12.
Siret Pani 9B	07.12.
Karel Koovisk 12B	07.12.
Lisete Jõema 3A	07.12.
Mikk Varvas 8C	08.12.
Gert Paas 10F	08.12.
Sander Maasik 10E	08.12.
Kätlin Koit 6B	08.12.
Kristin Kask 1A	08.12.
Sigrid Koppel 3B	08.12.
Merleen Lehisäär 10C	08.12.
Riho Õun 11F	09.12.
Taavi Ränk 12C	09.12.
Fred Siimpöög 10C	10.12.
Priit Paakspuu 10C	10.12.
Vaido Soõäär 9B	10.12.
Liisi Smidt 7B	10.12.
Taisi Nõmm 11E	10.12.
Andrus Raamat 10C	11.12.
Andreas Pulk 12D	11.12.
Liisel Nelis 4B	12.12.
Fredi Pihlas 7A	12.12.

Lk. 2 Alanud on KG meistrivõistlused korvpallis.

Lk. 5 Kuidas head teha, loe täpsemalt sellelt leheküljelt!

Lk. 7 Inglise keele õpetajad Inglismaal koolitust saamas!

Maakonna MV rahvastepallis

Novembrikuus alustati rahvastepallivõistlustega 4.-5. klassidele. Kõigepealt võisteldi kahes alagrupis Valjalas ja Kuressaares, millest võttis osa nii poistel kui tüdrukutel 10 võistkonda. Finaali pääsesid meie poisid I ja tüdrukud II kohaga. 23. novembril toimusid finaali võistlused spordihallis, kuhu esialgu pääses edasi 4 võistkonda nii poisse kui tüdrukuid, hiljem lisati veel 2 võistkonda. Finaalis mängiti läbi kõikide võistkondade. Võistkondliku karika said ning I koha medalid riputati kaela nii meie poiste-

le kui ka tüdrukutele.

Poistest mängisid: Priit Aavik, Kevin Saar, Siim Pildre, Sten Rosljuk 5B-st, Johan Vahter, Alari Saar, Mait Erlebach, Henri Lepik, Marek Kesküll 4B-st, Karli Alilik 4A-st.

Tüdrukute võistkonnas mängisid: Janet Lõbus, Heelika Aavik, Johanna Suurhans, Tairica Taavita, Marleen Kubits, Lilian Truu, Anli Luup 5B-st, Liis Lepik, Aili Allas 5A-st, Liisel Nelis 4B-st.

Kohe järgmisel päeval toimusid samas Eesti Koolisporti Liidu piirkonnavõist-

lused, kuhu pääsesid tüdrukutest 4 võistkonda (paar mandri kooli loobus) ning poistest 2 võistkonda. Kokku osales 10 võistkonda poisse ja tüdrukuid Haapsalust, Pärnumaalt, Hiiumaalt, Saaremaalt. Vabariiklikku finaali saamiseks tuli jõuda kahe tugevama hulka, mis seekord saarlased ebaõnnestus, sest kaks päeva järjest väga hästi mängimiseks ei jätkunud lõpuni vastupidavust. Järgmised taolised võistlused toimuvad kuni 3. klassideni jaanuarikuus.

Marianne Baran, kehalise kasvatuse õpetaja

Teated

Neljapäeval, 07. detsembril kell 13.45 - 15.00 toimub aulas kooli aineolümpiaadide võitjate (1.-3. koht) autasustamine.

Võitjate autasustamisele kutsutud õpilaste nimed avaldatakse stendidel ja info ka aineõpetajalt või klassijuhatajalt.

Anu Saabas,
õppealajuhataja

Kusti Koka mälestusaktus

Reedel, 8. detsembril 10.45 toimub gümnaasiumiastme õpilastele ja õpetajatele kooli aulas Kusti Kokale (1978 - 1996), kooli esimesele direktorile, pühendatud mälestusaktus. Kusti Kokk oli direktor ja vene keele õpetaja aastatel 1978-1987.

Ellen Kask,
vene keele õpetaja

Kontsert "Talvemeeleolus"

Teisipäeval, 19. detsembril kell 18.00 toimub lossi kapiitlisaalis KG segakoori "Ave" ja vanamuusikaansambli "Rondo" ühine kontsert "Talvemeeleolus" Pilet 15.-

Mai Rand,
muusikaõpetaja

Head õpilased, õpetajad, kooli töötajad!

Kutsume teid üles märkama heategusid! Vaadake hooliga ringi, avastamaks tehtud head meie koolis.

Pange see paberile ja tooge valvelaua postkasti.

Katrin Keso-Vares,
Leelo Laus,
ÖNN-e liikmed

Tähelepanu õpilased!

Palun ärge jätke lukustamata rattaid ööseks koolimaja parklasse.

Hoidke oma ilusat kooli ja ärge lõhkuge kooli varu. Tulekustuteid on õnnetuse korral väga vaja, ärge laske neid tühjaks.

Käes on päkapikuaeg! Hoidkem ja hooligem rohkem!

Turvameeskond

1. detsember oli ülemaailmne AIDSi päev. Kuressaare Gümnaasiumi õpilastele toimusid sel päeval mängulised loengud "HIV - müüdid ja tegelikkus", mida pidas Tiia Pertel Eesti Seksuaaltervise Liidust. Foto: Gert Lutter

Alanud on KG MV korvpallis

Nagu tavaks on saanud, toimuvad KG-s igal aastal korvpallimeistrivõistlused. Sel aastal võistlevad omavahel kõik soovi avaldanud klassid. Võistluse tulemused annavad klassidele punkte ka klassidevaheliseks võistluseks. Mängud on toimunud juba järjestikku neljal kolmapäeval kella neljast. Iga nädal võtavad üksteisega mõõtu kuus meeskonda. Praeguseks on peetud juba 12 kohtumist. Turniirist võtavad osa 16 gümnaasiumiklassi, mis on jagatud nelja neljaliikmeliseks alagrupiks.

Esimesse alagruppi kuuluvad: 12e, 11f, 11a ja 10f.

Teise alagruppi kuuluvad: 11d, 12c, 10b ja 10e.

Kolmandasse alagruppi kuuluvad: 10c, 12a, 12d ja 10d.

Neljandasse alagruppi kuuluvad: 11c, 11b, 10a ja 12b.

Esimesed mängud toimusid 8. novembril, kus esimestena olid vastamisi 11a ja 12e. Esimese veerandaja lõpetas Kusti Lemba kolmene, mis tõi tabloole seisuks 15-8 üheteistkümnendike kasuks. Initsiatiivi enam ei loovu-

tatudki ja nii võitsidki nooremad lõppseisuga 83-33. 11A resultatiivsemad mängumehed olid Taavi Ilmjärv 29, Immo Ilmjärv 28 ja Kusti Lemba 15 punktiga. Vastastest tõid enim punkte Pink 14 ja Jäe 8.

Teises kohtumises alistas 12C 10B 55-19 (Sink 22, Mägi 14, Rahula 13 - Arro 10).

Kolmandas oli 10C üle 10D-st 66-25 (Part 18, Saar 14, Artus 12, Viskus 11 - Lember 11, Nõmm 8).

15. novembril olid vastamisi 11b ja 11c 65 - 45 (Tamus 17, Tasane 17, Liiv 15 - Heinmaa 14, Lõuk 13, Tanila 10) ning 11a ja 10f 86 - 18 (I. Ilmjärv 32, T. Ilmjärv 28, Hansen ja Lemba mõlemad 10 - Tiirik 11). Kohale mitte ilmunuse tõttu diskvalifitseeriti võistlustelt 11E.

Nädal hiljem kohtusid 12B ja 10a 59 - 19 (Tõru 19, Lember 18, Koovisk 14 - Lõhmus 9, Seppel 6), 12A ja 10C 50 - 25 (Juulik 15, Leemet 10 - Part 15),

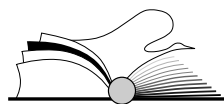
11D ja 12C 40 - 30 (Suurhans 11, Tamm 9, Õunpuu 8 - Sink 14, Varjas 10, Mägi 6)

Eelmisel nädalal võitis esimeses kohtumises 12D

10D 56 - 31 (Paljukas 23, Rajaver 20 - Lember 24). Teises kohtumises oli 11F skooriga 45 - 41 napilt üle 10F-ist. Kolmas mäng lõppes seisuga 50 - 20 10b kasuks 10E üle.

Enamik mängu on väga põnevad ja pakuksid kindlasti pealtvaatajatele palju meeldejäädavat elamusi. Pealegi on head fännid meeskonnale kuuenda mehe eest väljakul, nii et kõik kolmapäeval kooli võimlasse mängu vaatama. Edasist informatsiooni mängude kohta võib leida võimla uksest. Kindlasti tuleks enne mängu vastastega kokku leppida särkide värvid, et vältida segadust väljakul. Samuti peaksid kõik klassid kinni pidama eeskirjast, et samal päeval, kui teie klassil toimub mäng, peab keegi teie klassist ka mõnel teisel sama päeva mängul olema kohtunik. Mis klassi kohtunik milal vilistab, on samuti kirjas mängude ajakaval. Meeldivaid elamusi ja kohtumiseni kolmapäeval.

Ats Pildre,
12A klass

KURESSAARE GÜMNAASIUM
VABADUS, ILU, TÕDE

I õppeperioodi väga hea ja hea õppeedukusega õpilased X - XII klassis

10A: Kätlin Luks, Hannes Lõhmus, Riinu Nurme, Mari Pajussaar, Mari Saar. 10B: Ingel Kadarik, Karin Kilumets, Triin Link, Triinu Lomp, Helerin Äär. 10C: Jaan Kask, Marianna Laht, Ketri Leis, Margus Magus, Kristi Mets, Mikk-Silver Raik, Markus Sepp, Mari Truumees, Silvar Vahkal. 10D: Liina Paju, Maarja-Linda Pöld, Kai Reinfeldt, Kristel Reinsoo. 10E: Stevelin Jaanila, Kertu Kaminskas, Daile Kiil, Mirjam Ool, Maris Tustit, Uku-Rasmus Lind, Joosep Rooso, Urmo Saar, Karel Tasane, Kaisa Tooming. 10F: Kaia Oidekivi, Liinu Tuust, Jüri Veskimeister, Iiris Ülem. 11A: Kati Altmets, Marko Elli, Immo Ilmjärv, Taavi Ilves, Karit Jõgi, Raido Kahm, Liis Kaiste, Miina Kallas, Marek Laul, Iti Padar, Kadri Pajumaa, Kateriin Pani, Juula Saar, Pilleriin Vessik, Maarja Viidik. 11B: Tiina Kaart*, Katrin Eiert, Liis Kaal, Katre Kirst, Katrin Kivilo, Liina Mets, Jako Niit, Tanel Tasane, Liis Tiit, Kati Trave, Helena Vaher. 11C: Katrina Kaljuste, Kadri Kolk, Sander Lõuk, Dea Oidekivi, Laura Söld, Anette Turu. 11D: Kristiine Ivalo, Kadi Sink, Kristian Nuut. 11E: Katri Hoogand, Maia Kolk, Kristiina Kukk, Marju Lember, Maarja Nuut, Karilin Paas, Sandra Sepp. 11F: Liina Sepp, Evelin Kokk, Kadi Mägi. 12A: Erki Elli, Kadri Kandima, Tiina Kuusk, Pilvi Käiro, Eveli Mikhelson, Jan Mägi, Reet Paakspuu, Maarja Pihl, Ats Pildre, Liina Reinart, Riin Reinart, Liina Silluste, Kätlin Soon, Marii Sulamägi, Kadri Tang, Doris Teiv, Reimo Tugi, Anli Vanem, Madis Vatto. 12B: Kristiin Albert, Aet Toose, Liina Vokk. 12C: Gertha Merk*, Katrin Kiirend*, Reedik Kivisoo, Heidi Carolina Martinsaari, Kätlin Peet, Triin Saarma, Mari Tiirik. 12D: Marti Mereäär, Marin Miller, Martin Palm, Liina Reinvald, Terina Truuma, Helean Täht. 12E: Jaana Vaarmets, Sandra Raim, Annely Sepp. *ainult "5"

Ühiskonnauuringud pakuvad mõtlemisainet

Laupäeval, 2. detsembril oli KG õpilaskadeemias külaliseks sotsioloog Juhan Kivirähk. Kuulajad said kasulikke näpunäiteid sotsioloogiliste uuringute ja avaliku arvamuse uuringute läbiviimiseks.

Koolielu uuringute läbiviimisel soovitas sotsioloog lähtuda järgmistest küsimustest:

- Mida peavad õpilased koolielu juures oluliseks?
- Kuidas neid olulisi külgid paremaks muuta?
- Kuidas ollakse rahul õpetamisega, õppetöövälise tegevusega?
- Konkreetset küsimu-

sed (mis ained pakuvad huvi, hinnang õppekorraldusele, millele kulub vaba aeg jne).

Huvipakkuvad olid ka rahvusvahelise uuringu tulemused soolise võrdõiguslikkuse küsimuses, millest selgus, et Eesti õpilaste arusaamad meeste ja naiste võrdsusest erinevad märkimisväärselt Põhjamaade (Norra, Island) ja Lääne-Euroopa (Belgia, Hispaania) noorte seisukohtadest ja sarnanevad idapoolsemate riikidega ehk teisisõnu - meie noored peavadki loomulikuks, et enamik juhtidest on mehed ja ka seda, et mehed

Foto: Madli-Maria Niit

peavadki rohkem palka saada. Kindlasti said kuulajad ka ideid oma uuringute läbiviimiseks.

Maidu Varik,
õppealajuhataja

I õppeperioodi tulemused X-XII klass

Klass	õpilaste arv	"4", "5" -liste arv	õppeedukuse %	kvaliteedi %
10A	36	5	88,9	13,9
10B	34	5	73,5	14,7
10C	32	9	96,9	28,1
10D	32	4	78,1	12,5
10E	36	10	97,2	27,8
10F	33	4	69,7	12,1
11A	34	15	88,2	44,1
11B	34	11	76,5	32,4
11C	30	6	93,3	20
11D	32	3	81,3	9,4
11E	32	7	87,5	21,9
11F	37	3	86,5	8,1
12A	36	19	94,4	52,8
12B	33	3	87,9	9,1
12C	35	7	88,6	20
12D	37	6	83,8	16,2
12E	32	3	62,5	9,4
10.-12.	575	120	84,5	20,9

Maidu Varik,
õppealajuhataja

Lühidalt

Täna kooli esindamise eest maakondlikul vene keele isetegevusfestivalil 10c klassi õpilasi:

Maria Naaber, Liisi Saalong, Ketri Leis, Katri Kask, Mari Truumees, Katry Reinart, Holger Part ja Mari Maripuu.

Täname meie abilisi Inge Jalakat ja Tarmo Matti.

Ellen Kask,
vene keele õpetaja

Jõulukuu üritused

• 08.Kusti Koka mälestusaktus (10.45) 12.-13.Majandus-uuna äriprojekt • 13.-15.Võimlemisvõistlused • 20. Segakoor "Ave" jõulukontsert kapiitlisaalis • 20. Jõulupidu 1.-3. klass (15.00-17.00) • 20. Jõulupidu 4.-6. klass (18.00-20.30) • 21. Jõulukontsert-jumalateenistus Laurentiuse kirikus 1.-6. klass (17.00) • 21. Jõulupidu 7.-9. klass (19.00-22.30) • 22. Jõulukontsert-jumalateenistus Laurentiuse kirikus 7.-12. klass (kell 13.00) • 22. Jõululine maskipidu 10.-12. klass (19.00-24.00).

Anneli Meisterson, huvijuht

Vene keele isetegevuspäev 6 kooli osavõtul

Laupäeval, 2. detsembril oli meie kooli aulas kuulda ebaharilikult palju vene keelt. Sellele leidub ka lihtne seletus - nimelt leidis aset järjekordne vene keele isetegevuspäev. Rahvast oli kohale tulnud suhteliselt vähe, küllap sellepärast, et üritus algas kell 10 hommikul. Aga need hakkajad, kes end siiski kohale olid vedanud, ei pidanud pettuma. Näha sai nii tantsu, laulu kui ka lühinäidendeid.

Need olid väga hästi esitatud, aga mõnes tantsus jäi

puudu sellest õigest temperamendist, mis vene tantsudele nii iseloomulik on. Osa võtsid 6 kooli: KG, Salme kool, Kahtla kool, Vanalinna kool, SÜG ja Põhikool. Nende etteastetest said rõõmu nii publik kui ka esinejad ise. Suur tänu kõikidele osalejatele ja kindlasti ka organiseerijatele ning muidugi ka traditsiooni algatajale ja tavaliselt ise organiseerija olijale, kuid sel aastal juhtimisohjad teiste kätte andnud Ellen Kasele.

Muide, kallid KG kooli-

Foto: Ellen Kask

pere, suurem osa teist ei suvatsenud midagi ette võtta, kõige tublimaks osustus Krati-klass ehk 10C. Aitäh

teile, et meie kooli nii tubliski esindasite!

Sofia Hratkevits ja Liina Reinart, 12A klass

Seeniorkooli õppepäev lapsevanematele

Laupäeval, 25. novembril toimus KG Seeniorkooli esimene õppepäev. Teemaks oli "Nooruk ja uimastid Saaremaal. Mis edasi?"

Päeva juhatas sisse Kuressaare juhtivkonstaabel Meelis Juhandi, kes andis lühikärgelise alaealiste korraldajatele ülevaate korraldajate rollist Kuressaare linnas. Suureks probleemiks on endiselt alaealiste suitsetamine ja alkoholi tarvitamine. Narkootikumide tarvitamises viimastel aastatel tõusulainet täheldatud ei ole, kuid sellel põhjal kasutatakse nädalalõppudel ööbaaride ümbruse kontrollimisel narkokoera. Narkokoeraga kontrollitakse

ka koolide garderoobe.

Päeva põhiettekanne oli Lääne-Tallinna Keskhaigla Sõltuvuskeskuse psühhiaater-psühholoogilt Ellu Eik'ilt, kes alustas oma ettekannet lapse arengust noorukiks ja edasi täiskasvanuks. Saimetead, et kõik algab ikkagi kodust ja lapsevanematest. Lapse probleemne käitumine ongi põhjustatud lapsevanemate valest käitumisest. Oma ettekannet illustreeris Ellu Eik väga erinevate ja lausa äärmuslike näidetega, tuues välja põhjused. Ikkagi oli läbivaks jooneks lapsega suhtlemise ja lapsevanema tähelepanu puudus. Kahjuks

sellest enamik probleeme alguse saabki, ka narkomaania. Algul proovitakse, siis aga olakse märkamatuks juba sõltuvuses.

Mis siis edasi? Tõdesime üheskoos, et Saaremaal ei oskagi abi otsida, sest vastavat süsteemi ega ka vastavat koolitust saanud spetsialisti ei olegi.

Päev oli pikk ja sisutihe, kõike siin refereerida kahjuks ei jõua. Väga kahju on aga sellest, et vaatamata lastevanematele saadetud kutsetest oli kohake tulnud nii vähe osavõtjaid. Kas siis tõesti on laste probleemid ainult kooli asi? Pidime koos ette-

kandjaga tõdema, et kuigi probleem on väga aktuaalne, valitseb siiski meie hulgas nn oma pere ringi kapseldumise sündroom - kui ma midagi ei näe ega kuule, siis pole ka probleemi olemas.

Lisaks väga heale loengule oli meeldiv vaheaegadel suhelda ja mõtteid vahetada teiste lastevanemate ja ka pedagoogidega ning oli mõnus terve päev viibida oma lapse koolis.

Suur tänu korraldajatele sisuka ja vajaliku õppepäeva eest!

Thea Raik, lapsevanem

Telforitest, IFOTES, usaldusest ja muust

Julgen väita, et usaldus-telefoni noorte koolituse reklaami lugemisel tekkis paljudel kohe küsimus, mis see üldse tähendab - Telfor? Nii, telfor on siis erialase koolitusega ja praktiliste vilumustega spetsialist, professionaalne kuulaja, kelle ülesandeks on klientide, psühholoogilises kriisis või kriisieelses seisundis olevate inimeste emotsionaalne toetus telefonivestluse kaudu ehk lihtsmini öeldes usaldustelefoni töötaja.

Just selliste inimeste koolitamist Saaremaal alustas hiljuti Hingeabi Assotsiat-

sioon **usaldus** ja Kuressaare Lastekaitse Ühing. Nimelt, 2. novembril startis Tehumardi Puhkekülas Usaldustelefoni vabatahtlike noorte vastajate koolitusprogramm. Laagrit koordineeris Kuressaare Linnavalitsuse lastekaitse spetsialist Helle Kahm ning selles osales 23 noort.

Laagri jooksul saime kuulata huvitavaid loenguid perekonna, hinge kriiside, abistamisvõimaluste, eetilise käitumise kohta. Loenguid pidasid tuntud ja tunnustatud tegijad. Üks laagri põnevaim osa oli Usaldusmatk, mille käigus sai testida

oma sõprade usaldusvärsust ja oma abistamisoskusi. Samas ei sisustanud päevi ainult loengud, õhtuti toimus põnev seltskonnaelu. Laagris olid ka kolm Võru noort, kes oma maakonnas olid vastava koolituse läbinud ning selle alusel ka telefoninõustamist praktiseerinud, nüüd toetasid nad meie koolitust oma kogemusega. Laagri lõppedes said kõik osalejad diplomi koolitusprogrammi esimese etapi läbimise kohta. Sellele järgnevad veel paljud loengud, laagrid ja koolitused. Esimene neist leidiski juba al-

guse 23. novembril, järgneb laager jaanuaris. Koolituse lõppedes saavad kõik osalejad diplomi telfori staatuse kohta, mis annab võimaluse töötada telefonitsi noored -noortele professionaalse hingeabistajana. Noorteliin avaneb 1.veebruaril 2007. a. Muide, vastan ka teisele, teil kindlasti tekkinud küsimusele: IFOTES on ülemaailmne usaldustelefonide süsteem, kuhu kuulub ka Eesti. Arvan, et ma ei pea rääkima, mis on usaldus, sellele leiab igaüks vastuse enda seest.

Sofia Hratkevits, 12A klass

Minu viimane heategu ehk teeme head

Kui sa oled harva tundnud rõõmu heateo tegemisest, oled sa hooletusse jättnud palju asju ja ennekõike iseenda.

A. Neilen

Käesolev nädal kannab nimetust „Teeme head juurde“. Arutlesime viiendate klasside õpilastega eetikatundides, mis on hea ja milline tegu on heategu. Vastused said erinevad, põhiline aga, milleni jõudsim, on siin – heategu sünnib siis, kui oled muutnud midagi paremuse poole ja keegi on sinu teo tõttu saanud rõõmsamaks, sa oled saanud kedagi aidata. Mõtlesime igaüks ka oma viimase heateo peale ja alljärgnevalt saategi neist lugeda.

Ma aitasin bussis vanema inimese istuma ja see naine oli nii õnnelik ja tänas mind lausa tuhat korda.

Mind on aidatud ja ma aitan vastu. Viimati aitasin oma vanaisa. Ma aitasin nõnda, et pesin autot, pesin nõusid ja viisin talle puud tupp. *Tarmo*

Ühel päeval olin poes, siis unustas üks vana mees ühe asja poodi, võtsin selle asja, jooksin mehele järele ja andsin selle asja talle edasi. *Johanna*

Minu viimane heategu oli, et ma aitasin ühte last, kes ei julgenud koju minna. Mina nägin teda veski juures. Ma sain selle järgi aru,

et ta abi vajab, et ta nuttis ja ma küsisin, miks sa nutad. Ja ta ütles, et ta ei julge koju minna, sest ta kardab mingit võõrast meest. Ja ta nimi oli Maria. *Anli*

Olin sõbrannaga õues. Tegime jooksuvõistlusi. Minu sõbranna kukkus ja sai väga haiget. Ma aitasin ta koju viia. Pärast oli ta väga tänulik mulle. *Janet*

Kui tuli kontrolltöö ja mõnel lapsel polnud joonelist paberit, siis ma andsin neile paberi. *Martin*

Kõik algas sellega, et üks poiss tuli mu väiksema sõbraga norima. Pärast hakkas kakkuseks minema. Ja ma läksin oma väiksemale sõbrale appi ja ajasin selle pois minema. Sõber oli mulle väga tänulik. *Fred*

Aitasin emal eile venda hoida 5 tundi. Lõpu poole kakas ta ennast nii täis, et ma pidin ta vanni viima. Algu oli tore, pärast polnud nii meeldiv. *Priit*

Ma aitasin oma venda, kui ühed 7-8-aastased poisid tahtsid teda lüüa. Ma ajasin nad ära. *Kati*

Sõbral kukkus helkur maha, mina märkasin seda, võtsin selle üles ning andsin sõbrale tagasi. *Georg*

Minu viimane heategu oli see, et ma hoidsin naabri last. Tema ema oli tööl ja isa pidi paariks tunniks ära minema. Laps ise magas. Ma

olin koos oma sõbrannaga, kes elab samas majas. Kui laps üles ärkas, siis me vaetasime tal mähkmeid, riietasime teda ja vaatasime, mida lapsele süüa anda. Sel ajal, kui mu sõbranna putru keetis, mängisin mina lapsega. Kui puder valmis sai, hakkas laps sööma. Pärast sööki pesime me nõud ära ja andsime lapsele mänguasju. Natukese aja pärast jõudis lapse isa koju. Meie aga saime tasuks šokolaadi ja teadmise, et olime head teinud. *Riin*

Hoidsin venda, kui ema pidi minema koosolekule. Koristasin tuba, kui tulid külalised, ja see võttis väga kaua aega, aga ma tahtsin, et külalised tuleksid. Alustasin elutoast ja see võttis pool tundi. Siis koristasin oma tuba ja see võttis kolmveerand tundi. Alustasin voodi korda panemisest, siis pühkisin arvutit ja tolmu ja põranda puhtaks. *Karl*

Viimati tegin heateo Karlile. Ma andsin talle õppimist, sest ta oli haige. *Karel*

Ma andsin kodutule raha (Lätis). Õpetajal oli sünnipäev, ta seisis klassi ees ja me laulsime õpetajale ja ma viisin õpetajale lille. Õpetaja andis mulle vastutasuks suure sooja kalli. *Birgit*

Lohutasin sõpra, kui teda oli löödud. Ta nuttis ja siis ma lohutasin teda. *Tony*

Kolmapäeval aitasin oma

ema igasugustes kodutöös, koristasin tube, pesin ja kuivatasin nõusid. Tegelikult aitan ma oma ema iga päev. Mulle meeldib väga teisi aidata. *Hanna*

Minu viimane suurim heategu oli see, kui me sõbraga läksime linna ja seal nägime kahte soomlast, kes otisid bussijaama. Mitte keegi ei aidanud neid, me otsustasime neid aidata, kuigi bussijaam oli väga kaugel. Enne nad tahtsid aga poest läbi minna ja siis sattusid tee peal veel juuksurisse. Lõpuks jõudsim ka bussijaama ja nemad olid nii tänulikud, et me ei suutnud nende tänusid ära kuulata. Meie olime ise aga surmväsinud. *Kadrin*

„Heategu on üks hea asi“, kirjutas Eva-Maria, „sest sellega ma saan teha teisele head“. Laura aga kirjutas: „Häid asju on alati hea teha. See teeb inimese südame samas kergemaks. Näiteks ütled heale sõbrale midagi halba, kuid pärast lähed ta juurde ja palud vabandust, siis on mõlemal hea olla. Ka see on heategu, kui sa armastad kedagi. Tahaks, et kõik inimesed aitaksid üksteist ja teeksid palju heategusid.“

Heated „noppis välja“

**Katrin Keso-Vares,
ÖNN-e liige**

10. klassid arutavad, kuidas head juurde teha

Seda, mis on hea, mõistab iga inimene erinevalt. Heategusid saab teha palju, nii suuri kui ka väikseid. Kui sageli me mõtleme inimestele meie ümber, kes abi vajavad? Isegi naeratuses hallis vihmases päevas on teinekord rohkem kui küll. Selle aasta kümnendikud olid nõus mõtlema ja kirjutama teemal, kuidas head juurde teha (sest, mida rohkem on head, seda vähem on halba). Nende mõtteid me täna luge-

da saamegi. Ja nagu te näete, on järgmised head mõtted enamuse kirja pandud tingivas kõneviisis. Sellepärast kutsun teid üles neid heategusid aasta jooksul ellu viima. Siis saame järgmiste jõulude ajal rääkida juba sellest, mida iga klass on teinud, ja kiita tublimaid

- Võiks taotleda linnavalitsusest kodanikualgatuses raha ja jõulude ajal kodututele piparkooki ja suppi pakuda. See tekitaks neile tun-

de, et ikkagi hoolitakse ja peetakse meele.

- Konkreetseid mõtteid ei ole, aga iga väike pisiasi muudab meeleolu paremaks

- Kindlasti oleks hea kaitsta nõrgemaid, peaaegu iga päev näen koolis, kuidas nõrgemate kotte või pinaleid loobitakse või neid jalaga lüüakse. Alati võiks sellisele olukorrale vahele astuda ja kui suurem näidata eeskujuna ning äkki on sellest kasu või üheks päevaks.

- Võiks korraldada mingi väikese etenduse, millele teeks reklaami ja võtaks selle eest natuke piletiraha ning kingiks midagi lastele, kellel pole vanemaid.

- TV-s näidatakse üht saadet „Meie kanglane“, koolis võiks sama asja viljeleda, aga ilma kaamerate ta. Samas, kui on võimalik, saaks ka turvakaameraid ära kasutada.

- Valitakse välja õpilased ja siis teised jälgivad

10. klassid arutavad kuidas head juurde teha

neid koolipäeva jooksul. Kui koolis oleks selline kampaania, siis ehk oleks heategijaid rohkem. Või siis teha nii, et terve kool osaleb selle "võistluses" ja igaüks annab ise oma heategudest teada või see, kellele heategu tehti, annab teada ja pahategu võtab ühe punkti maha. See, kes kõige rohkem punkte on korjanud, saab näiteks Pärilpäevale oma heategude eest ning saab vastava diplomi. Kui mõni hea tegu turvakamerale jääb, võiks seda autasustamisel näidata.

• Õpetajad võiksid ka võistlusest osa võtta ja see võiks kesta terve detsembrikuu. Jõulude ajal tuleb ikka head teha.

• Iseendale võiks öelda midagi head iga päev, et tuju oleks parem

• Helistad iga päev vanemale :)

• Naeratad tänaval kõigile

• Mõtled positiivselt ja annad head energiat ka teistele

• Teed emmele, kes on õhtul väga väsinud, massaaži

• Leiutades vähivastase ravimi – see on heategu. Aga selle tegemine nõuab vaeva ja pingutusi. Head saab teha, kui lähed vabatahtlikuks kuskile tööle, näiteks loomade varjupaika. Aidates ja hoolitsedes loomade eest, teed sa head nii loomadele kui ka iseendale. On ju teada fakt, et loomadega tegeledes maandub stress. Head saab teha ka väikeste asjadega. Näiteks, kui kellelgi on paha tuju, siis kallistad teda või kingid talle lille – see peaks küll tuju parandama.

• Kirjutaks projekte, mille käigus viia kokku grupp teotahtelisi ja lahkeid inimesi ning koos jõule paremaks teha lastekodu lastele ja puuetega lastele. Samuti võiks alustada kampaaniat "Leia omale väike õde/vend jõuluks", kus vanemate klas-

side lapsed leiavad endale algklassidest õe/venna ning jõulujal teeks midagi koos.

• On olemas suitsuprii klass. Võiks teha ka mureprii klassi. Inimesed on sõbralikud ja lahked ning naeratavad. Igas klassis oleks koostöö, mille tunnistajaks oleks õpetajad.

• Võiks luua juurde huviringe poistele, neid on väga vähe. Näiteks fotoringi, et natukenegi poistele tegevust juurde anda.

• Korraldada koostööd puuetega noortega, istutada koos nendega puid ja lilli, teha teatrietendusi ja annetada saadud raha näiteks koerte varjupaigale

• Võiks olla tugiperekas mõnele lastekodulapsele.

• Põhikoolis me oma klassiga käisime algklassilastega jõulude ajal mängimas

• Rohkem tuleks korraldada niisuguseid üritusi, kus oleks eri vanusest inimesi, näiteks seltskonnamänge mängida.

• Head juurde teha on suhteliselt raske, aga gümnaasiumi osa võiks ühel kindlal päeval (näiteks sõbrapäev või lastekaitsepäev) minna kuskile lastega mängima, rääkida neile jutte vms. Ei ole asjadega kursis, aga ehk Kuressaare peale ikka 17 lasteaiarühma kokku tuleb. Asi käiks nii: iga klass loosib endale ühe lasteaiarühma ning mängib nendega või sisustab põnevalt aega. Ma usun, et nii mõnelgi lapsel oleks hea olla.

• Sõbrapäeval võiks lastekodusse külla minna, nendega kelgutada vms. Siis kodututele inimestele anda riideid ja muud, mida nad vajavad. Loomade varjupaigas käia loomadega mängimas ja neid toitmas. Ja siis neid lapsi vaatamas käia, kes haiglas peavad olema ja nendega midagi koos teha.

• Olen kogu aeg mõelnud sellele, kuidas head

juurde teha. Ja olen jõudnud selleni, et kui minul peaks elus hästi minema ja raha on rohkem, tahaks ma kindlasti toetada sellega neid, kes seda rohkem vajavad. Peale selle olen mõelnud veel sellele, et tahaksin ühe lapse oma perre lapsendada, et anda kellelegi juurde pere ja kodu. Ja kui nii mõtleksid paljud ja veel parem, kui nad saaksid ka seda teostada, siis teeb see maailmas palju head juurde. Ka mina loodan väga, et saan oma teod ellu viia.

• Vanuritel võiks igaüks meist vanadekodus külas käia, tervitada neid naerusuga ja nooruslikkusega.

• Võiks teha mingi kampaania, et iga päev üks heategu. Kõige rohkem heategusid teinud inimene selgitatakse välja nii, et panakse üles karp, kuhu saab kirjutada soovi korral heategija nime ja hiljem loetakse need kokku. Aga see ei peaks olema ainult õpilaste hulgas, vaid ka õpetajad võiksid selles osaleda.

• Nägin kord ammu TV-st üht filmi, kus poiss alustas sellise heateoetiga. Ta tegi kellelegi heateo ja vastutasuks palus sellel mehel kellelegi järgmisele üks heategu teha. Mees tegigi ning temagi palus heateo eest kellelegi järgmisele heategu teha. Arvan, et igaüks meie hulgast saaks ka niiviisi toimida.

• Minu arvates räägitakse koolis liiga vähe heategevusest. Näiteks võiks kool korraldada üritusi, kus saab head teha näiteks lastekodudele jne. Kui koolis oleks rohkem infot selle kohta, siis saaks see kindlasti paljudes õpilastes soovi teistele head teha.

• Metsaloomadele võiks talvel toitu viia. Ma väikse-na paar korda tegin nii.

• Head saaks teha ka üldiselt. Olla sallivamad ja sõbralikumad teineteise vastu, mis mõnel pool põhimõtteli-

selt puudub. See oleks kõik, mis vaja oleks, siis kaoksid kõik halvad asjad tasapisi.

• Võiks olla mingi üritus, kus kõik loosivad endale kellegi nime ja peavad talle mingi heateo tegema (kas või näiteks matemaatika kodust tööd aidata lahendada)

• Keset talve, millal enamik inimesi on talvest tüdinud ja väsinud, korraldada huumoripäev, kus esitatakse erinevaid naljakaid etendusi, laule jne. See tõstaks inimeste tuju pimedal talvel.

• Ma mäletan, et mõned aastad tagasi me käisime puuetega inimeste juures etendust tegemas. Nii hea oli vaadata, kuidas inimesed olid rõõmsad ja tänulikud.

• Arvan, et vanemad õpilased võiksid rohkem kokku puutuda 1.-5. klassi õpilastega, et neid tundma õppida ja koos midagi teha.

• Võiks korraldada headuse nädala. Selle raames, lisaks kõigele muule, võiks teha plakati kooli sissekäigu juurde seinale. Sinna võiksid nii õpetajad kui ka õpilased kirjutada häid soovide ja ilusaid mõtteid. Neid lugedes oleksid inimesed kindlasti terve päeva sõbralikumad ja paremad.

• Kodust välja tulles tuleb alati kaasa võtta üks kotitais rõõmu ning suur ja soe naeratus!

• Arvan, et hea tegemine hakkab igaühel endast pihta

• Inimesed saavad kõik head teha, nad lihtsalt peavad ära õppima, kuidas seda teha.

Alusta juba täna!

Soovin teile ilusat jõuluaega ja märgake enda kõrval inimesi, kes teid vajavad!

Kaja Puck,
ÖNN-e esimees

Tuleviku ärimajandus läbi oma kooli noorte!

Juba mitmendat aastat on meie gümnasistidel võimalik majandussuuna tundide raames saada teadmisi juurde majandusest. Kui paljud mõtlevad, et eks see majandus ole ikka üks tuim ja raske teooria, siis saan teile järgnevalt tõestada vastupidist.

Meie majandussuund sisaldab mitut erinevat kursust – organisatsioonijuhimine, turundus ja inglise ärikeeel. Lisaks sellele valmib ka õpilaste mõtteid koondiv äriplaan, mis annab aimu tõelise äri püstipanemise raskusest. Pole ju head ilma halvata!

Sel õppeaastal on majandussuuna abiturientidel elu kibeaks tegemas õige suhtlemine välismaalastega äri maailmas ehk lihtsalt – inglise ärikeeel. Kuna tahtjaid oli palju ja kool meil ju väga lapsesõbralik, siis jaotatigi meid toredasti kahte gruppi, mille eesotsas figureerivad inglise keele õpetajad Merike Kivilo ja Marje Pesti. Tundides õpime suhtlema korrektses äriinimesele omases inglise keeles, loeme artikleid erinevatest välismaistest firmadest, kirjutame CV-sid, avaldusi, tutvume ärietiketiga,

aga tegeleme ka igapäevaste keeleprobleemidega, mis on palju kasuks läheneval riigieksamil. Üldiselt annab ärikeeel kursus juurde uusi teadmisi, õpetab sügavalt just spetsiifilist sõnavara ja viisakusväljendeid ning pakub muidugi ka põnevaid ja mitmekülgeid tunde.

Lisaks koolipinginühkimisele ootab igal aastal majandussuuna õpilasi ees tutvustav külastuskäik mõnda kohalikku firmasse. Seekordne „väljasõit“ on firmasse INCAP, mis toodab elektroonilisi seadmeid. Kindlasti saame juurde uusi ja huvitavaid teadmisi ärimajandusest.

Lisaks õpetlikele tutvumisingringkäikudele on majanduskursuse nn lõputöö äriplaani koostamine ja selle teostamine läheneval jõulude eelsel nädalal (11.-15. detsember). Õpilastest moodustatud nn õpilasfirmad pakuvad oma äriplaani alusel 12. ja 13. detsembril aset leidval Jõululaadal koolimaja peal oma tooteid. Kuna äri alustamiseks on vaja kindlasti ka algkapitali, siis selle poole pealt toetab meid kool eesotsas Toomas Takki-sega, kes annab igale pundi-

le 100 krooni stardiraha algkapitaliks. Ja mäng alaku, ülejäänud on nüüd juba igalühel oma teha, kuidas konkurente üle trumbata ja kliente kohale meelitada. On see siis kas magus piparkoogilõhn või tähelepanu köitev fotoseanss koos Jõuluvanaga. Nädala lõpuks tehakse ka kokkuvõtteid ja kuulutatakse välja kõige edukam rühm. Kuid ega turundus toimi ainult ühepoolsest kaupakujutega. Vaja on ka neid, kes kõige meelepärase mad ostud sooritavad ja endaga koju viivad, kuid mängegurahaga siin enam läbi ei aja. Meeldiva koostöö tule-

musena saame rahulolevad kliendid, kes teevad kasuliku ostu, ja teisalt õnnelikud kauplejad, kes loevad oma äri edukaks, loevad üle oma tulud/kulud ning talletavad mällu verivärsked müügi-kogemused. Nagu ütleb ka kirjanik Oscar Wilde – „Kogemus on nimi, mille igaüks paneb oma vigadele.”

Kauplejatele lennukaid mõtteid ja klientidele põhjatuud taskuid – kohtumiseni Jõululaadal 12.-13. detsembril!

**Ele Pidmann,
12A klass**

Elizabeth siin, meie seal

SOCRATES on Euroopa Liidu haridusprogramm, mis toetab haridusasutuste rahvusvahelist koostööd kooli-, kõrg- ja täiskasvanuhariduses. Programm aitab Eesti haridusel end leida Euroopa haridusruumis, julgustab Eesti haridusasutusi ennast tutvustama ja võrdlema Euroopa riikide haridusasutustega. Sel pinnal arenevad koostööprojektid, üliõpilasvahetus, akadeemiline tunnustamine ja kõik teised koostöövormid. Üks programmist Comenius 2.2. C võimaldab nii õpetajail kui teistel kooliharidustöötajail osaleda ühe kuni

nelja nädala pikkustel Euroopa riikides toimuvatel täienduskoolituskursustel, rahastades projekti Euroopa Liidu allikatest.

Meie saime esimese kogemuse täienduskoolitusest Inglismaal Exeteris 1998. aastal ja kuna kursus mõjus väga värskendavalt ja oli igati kasulik, otsustasime selle aasta kevadel taas kandideerida. Seekord sai valitud kursuse toimumise kohaks Brighton ja kooliks Brighton English Language Center. Valisime pisut erinevad kursused. Merike Kivilo - Aspects of Teaching English – ATE-(inglise keele

Elizabeth siin, meie seal

õpetamise aspektid) ja Marje Pesti – Language, Methodology and Culture - LMC.

Miks üldse peaks õpetaja, kui ta seda ametit üle 20 aasta pidanud, veel midagi õppima minema, on imestatud. Põhjusi on küllaldaselt. Esiteks tekib ajapikku vajadus uute meetodite järele inglise keele paremaks õpetamiseks; keele- ja kultuurikeskkonnas kõnekeele rikastamiseks, tutvumiseks uute lähenemisviisidega võõrkeeleõpetuses jne. Aeg-ajalt on igal õpetajal mõistlik end õpetajana meetoodiliselt ja keeleliselt värskendada, et ei muutuks õpilastele liiga üksluiseks ja et endalgi oleks kindlam tunne oma tööd teha. Keel ju muutub nii kiiresti, et kus siis veel, kui mitte Inglismaal, saab seda kõige uuemat keelt kuulda, rääkida.

Sellised olid siis eesmärgid, kui kandideerima hakkasime. Õnneks meie avaldused rahuldati ja päeval, mil Elizabeth austas Eestit oma külaskäiguga, olime meie juba Inglismaal kohal. Saabusime Brightonisse lennuki ja rongiga, ning see Lõuna- Inglismaal asuv mereäärne linn tervitas meie hilist saabumist sooja merebriisiga. Kuna meil oli siin juba ikka päris sügisene ilm, siis meie oma jopedes tundusime esimestel päevadel kummalsed 18-kraadises soojuses, mis seal valitses. Kahjuks küll mitte pikalt, sest mõne päeva pärast alanes temperatuur sealgi, aga esimestel päevadel käisid mõned kursustlastest lausa ujumas ja inimesed linnas liikusid šortsides ja topides. Üldse jättis Brighton

oma kauni ranna ja vanalinna ning huvitava arhitektuuriga väga meeldiva mulje.

Kool, kus meie kursus aset leidis, asetses peaaegu kesklinnas. Koolis käivad tasu eest inglise keelt õppimas peamiselt noored erinevatest Euroopa ja Aasia maadest. Seltskond on kirev. Õpetajate kursused toimuvad aeg-ajalt ja sel ajal toimusid meie kursused ning kursus algklasside inglise keele õpetajatele. Kursuslasi – õpetajaid (24) oli saanud peamiselt Saksamaalt, Šveitsist, Bulgaariast, Rootsist ja Eestist. Enamus oli juba kogemustega õpetajad, aga oli ka algajaid; seltskond oli meeldiv ning oli huvitav jagada inglise keele õpetamisega seonduvaid kogemusi ja vestelda keeleõppe erinevustest erinevates maades. Lisaks vestlused elust-olust

erinevais maades. Mida siis sellel kursusel õpetati:

- inglise keele õpetamise erinevaid tahke;
- uusi meetodeid erinevate osaoskuste (lugemine, grammatika, kirjutamine, kõneoskus, kuulamine) õpetamiseks ja lihvimiseks,
- inglise keele arenguid (uued sõnad, väljendid jms);
- näidendite, mängude ja laulude kasutamise võimalusi inglise keele õpetamisel;
- arvuti kasutamise võimalusi inglise keele õpetamiseks (CALL);
- uusi õppematerjale – õpikuid, sõnaraamatuid, meetoodilisi kogumikke;
- ajalehtede ja teiste meediaallikate kasutamist inglise keele õpetamisel;
- kultuuri ja viisakuse küsimusi inglise kontekstis;
- õpilaste vigade parandamist ja nõustamist;

• klassiruumis kasutatavate väljendite variante,

• sõnaühendite ja idioomide kasutamist ja õpetamist;

• inglise ärikeele uusi arenguid (ärikirjad, dokumendid);

• Inglismaa ja Brighton linna ajalugu ning tähtsaimaid vaatamisväärsusi;

• Kõikide teemade puhul varustati õpetajad materjalidega ja anti kopeerimisõigus nende kasutamiseks keeletundides. Õppejõud olid professionaalsed ja mitmekülgsete kogemuste ning laialdasest teadmistega oma eriala spetsialistid Steve Jones, Jeff Brewer ja Martyn Ford.

Jätkub järgmises ajalehes...

Merike Kivilo ja Marje Pesti,
inglise keele õpetajad

Meie KG

Kuressaare Gümnaasiumi nädalaleht

Peatoimetaja Leelo Laus (Leelo.Laus@oesel.edu.ee)
Korrektoir eesti keele osakond (evepa@oesel.edu.ee)

Küljendaja/kujundaja Gert Lutter (gL@oesel.edu.ee)

Avaldamiseks mõeldud materjalid tuleb saata iga nädala reede õhtuks. Hiljem saadunud materjalid avaldatakse järgmise nädala lehes. Materjalid tuleb saata toimetaja või küljendaja e-posti aadressile.

Kuressaare Gümnaasium

kodulehekül: <http://www.oesel.edu.ee>

e-post: kool@oesel.edu.ee

Ajalehte toetavad:

Tesman AS

Saaremaa Kaubamaja